

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

2011/2069(INI)

20.9.2011

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen
(2010)
(2011/2069(INI))

Föredragande: Lívia Járóka

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (Cedaw) från 1979,
- med beaktande av artikel 2 och artikel 3.3 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artikel 157 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av sin resolution av den 17 juni 2010 om utvärderingen av resultaten från färdplanen för jämställdhet 2006–2010 och rekommendationer för framtiden¹,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 1, 2, 3, 4, 5, 21 och 23,
- med beaktande av rekommendation CM/Rec(2010)5 från Europarådets ministerkommitté till medlemsstaterna om åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet samt resolution 1728 och rekommendation 1915 från Europarådets parlamentariska församling i samma fråga,
- med beaktande av den europeiska jämställdhetspakten (2011–2020) som antogs av Europeiska rådet i mars 2011,
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Strategi för jämställdhet 2010–2015” (KOM(2010)0491),
- med beaktande av den rapport som Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter avgett om homofobi, transfobi och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet (2010),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 oktober 2010 ”Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna” (KOM(2010)0573),
- med beaktande av Europarådets konvention av den 7 april 2011 om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (CM(2011)49),
- med beaktande av sin resolution av den 5 april 2011 om prioriteringar och utkast till en ny ram för EU-politiken för att bekämpa våld mot kvinnor², och av följande skäl:

¹ P7_TA(2010)0232.

² P7_TA(2011)0127.

- A. I och med ikraftträdandet av Lissabonfördraget skapades en ny situation i EU på området för mänskliga rättigheter genom att EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna blev rättsligt bindande (artikel 6 i EU-fördraget).
- B. Trots att många framsteg gjorts under årens lopp har jämställdhet mellan kvinnor och män fortfarande inte uppnåtts inom ett stort antal områden, exempelvis arbetsmarknaden, privatlivet, kampen mot stereotypa könsroller och våld mot kvinnor.
- C. Enligt stadgan är jämställdhet mellan män och kvinnor en grundläggande rättighet och alla typer av diskriminering bör bekämpas.
- D. Enligt direktiven om jämställdhet är medlemsstaterna skyldiga att inrätta eller utse jämställdhetsorgan som ska främja jämställdhet, däribland genom att på ett oberoende sätt bistå personer som utsatts för diskriminering.
1. Europaparlamentet bekräftar artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen enligt vilken unionen ska bygga på en odelbar och allomfattande värdegemenskap bestående av respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, solidaritet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, för alla på Europeiska unionens territorium, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka genomförandet i medlemsstaterna av unionslagstiftning gällande jämställdhet mellan kvinnor och män.
 3. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens första årsrapport om tillämpningen av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet ser positivt på rådets slutsatser, särskilt dess åtagande att leva upp till EU:s jämställdhetsambitioner enligt fördraget.
 4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att då de utarbetar lagstiftning och utreder situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen beakta kvinnors särskilda behov och problem.
 5. Europaparlamentet påminner om att det i artikel 23 i stadgan anges att ”Jämställdhet mellan kvinnor och män ska säkerställas på alla områden, inbegripet i fråga om anställning, arbete och lön. Principen om jämställdhet utgör inget hinder för att behålla eller besluta om åtgärder som innebär särskilda förmåner för det underrepresenterade könet.” Parlamentet betonar att detta inte på något sätt urholkar andra underrepresenterade gruppers rättigheter, såsom barn (artikel 24), äldre (artikel 25) eller personer med funktionshinder (artikel 26). Parlamentet framhåller dessutom att det i artikel 21 i stadgan tydligt anges att all diskriminering på grund av bland annat genetiska särdrag eller sexuell läggning ska vara förbjuden.
 6. Europaparlamentet understryker att det främst är kvinnor som drabbas av könsrelaterat våld. Parlamentet framhåller att våld och hot om våld utgör ett brott mot rätten till liv, säkerhet, frihet, värdighet samt fysisk och emotionell integritet och utgör ett allvarligt hot mot dessa våldsoffers fysiska och psykiska hälsa. Verkningarna av detta våld, som är så utbredd i hela gemenskapen, utgör en verklig kränkning av de grundläggande rättigheterna

och ett verkligt folkhälsoproblem och hindrar att alla medborgare kan utöva sina medborgerliga rättigheter under trygga, fria och rättvisa former.

7. Europaparlamentet uppmärksammar kommissionens paket om offers rättigheter. Parlamentet beklagar att våld mot kvinnor inte beaktas tillräckligt. Kommissionen uppmanas att utarbeta en heltäckande politisk strategi mot könsrelaterat våld och ett direktiv om att bekämpa och avskaffa alla former av diskriminering och våld mot kvinnor och flickor i samtliga EU-medlemsstater.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, för att undvika överdrivna förväntningar och missförstånd, att bättre informera medborgarna inte bara om deras rättigheter enligt EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, utan också om stadgans tillämpningsområde. Parlamentet påminner i detta sammanhang om den europeiska e-juridikportalens betydelse. Medlemsstaterna uppmanas dessutom att öka kännedomen om stadgan i civilsamhället genom att fortlöpande föra en dialog med berörda icke-statliga organisationer, särskilt med kvinnoorganisationer, eftersom deras sakkunskap är ovärderlig när det gäller stereotypa föreställningar och diskriminering och eftersom fakta visar att det alltid har varit mer vanligt att kvinnor drabbas av våld och att de varit mest utsatta.
9. Europaparlamentet ser positivt på att transpersoners rättigheter tagits med i den rapport som Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter avgett om homofobi, transfobi och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet (2010) och att kommissionen tagit med dem i strategin för jämställdhet 2010–2015. Kommissionen påminns om att könsidentitet måste beaktas i samband med könsdiskriminering, särskilt i kommande revideringar av direktiven 2004/113/EG och 2006/54/EG.
10. Europaparlamentet konstaterar att transpersoner möts av diskriminering och stigmatisering och inte fullt ut kan utnyttja sin rätt till värdighet och integritet på grund av kränkande krav på sterilisering och/eller skilsmässa i 21 medlemsstater. Kommissionen uppmanas att fullt ut ta med könsidentitet i samband med könsdiskriminering, inbegripet i lagstiftningsförslag och vid revideringar. Medlemsstaterna uppmanas att avskaffa sterilisering och annan medicinsk behandling under tvång som strider mot transpersoners rätt till värdighet och integritet, liksom krav på skilsmässa.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att under de kommande åren överväga ett förslag till lagstiftningsram i frågan om diskriminering på flera grunder och inom flera olika områden.
12. Europaparlamentet framhåller vikten av att stödja begränsning av alla former av stereotypa föreställningar och diskriminerande beteenden, genom särskilda program, åtgärder och kampanjer med deltagande från medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, institutioner och parlamentariker.
13. Europaparlamentet ser med oro på kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa i vissa medlemsstater. Medlemsstaterna uppmanas särskilt att respektera alla pars och individers grundläggande rätt till självbestämmande och eget ansvar i frågor som rör deras barns antal, avståndet i tid mellan dem och tidpunkten för dem, liksom rätten till

information och medel för att göra detta, inbegripet tillgång till hälso- och sjukvård, lagliga och säkra aborter samt tillförlitliga, säkra och rimligt prissatta preventivmedel.

14. Europaparlamentet understryker vikten av att bekämpa sexualbrott mot barn, särskilt på internet som har konsekvenser över hela världen. Parlamentet efterlyser därför att man i den kommande årsrapporten tar upp övervakning av skyddet av barn och framsteg på området. Parlamentet påminner emellertid om att skydd av barns rättigheter i huvudsak omfattas av medlemsstaternas behörighet.
15. Europaparlamentet beklagar den relativt dåliga kvaliteten på de uppgifter som samlats in av jämställdhetsorganen i vissa medlemsstater, där uppgifterna brustit i differentiering utifrån diskrimineringsgrunden, såsom kön eller ålder, eller utifrån ämnesområdet, som sysselsättning och utbildning. Parlamentet påminner om den viktiga roll Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter har vid insamling och analys av objektiva, pålitliga och jämförbara uppgifter om en mängd olika frågor i samband med grundläggande rättigheter i Europeiska unionen.
16. Europaparlamentet framhåller vikten av att samla in korrekta uppgifter om den speciella situationen för kvinnor i samband med mänskliga rättigheter i Europeiska unionen.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att kräva att medlemsstaterna ska rapportera årligen om förverkligandet av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bli bättre på att meddela vilka slags klagomål, skrivelser, frågor och framställningar den mottagit från medborgarna om stadgans tillämpning. Parlamentet ser positivt på all konkret information om klagomål om könsdiskriminering som kommissionen kan ge till Europaparlamentets utskott för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män för fortsatt utredning. Parlamentet begär att kommissionen ger bred spridning åt sin kommande årsrapport om situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen för att öka medvetenheten om behovet av åtgärder för att bekämpa det demokratiska underskottet och överträdelser av de grundläggande rättigheterna.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hitta verksamma sätt för att kartlägga och följa upp överträdelser av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt specifika fall av överträdelse av de grundläggande rättigheterna, däribland genom att genomföra revisioner vid olika tillfällen i samtliga medlemsstater för att kartlägga åtaganden som inte efterlevts.
20. Europaparlamentet understryker att extrem fattigdom och medborgarnas sociala utanförskap inte enbart kan beskrivas i siffror, i ekonomiska termer, utan att de även måste beskrivas i termer av överträdelse av de grundläggande rättigheterna.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	15.9.2011
Slutomröstning: resultat	+: 29 -: 1 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Izaskun Bilbao Barandica, Jill Evans, Christa Klauf, Kartika Tamara Liotard, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'alová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Joanna Senyszyn